

Sygn. akt : II AKa 77/03

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2003 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Mirosław Ziaja
Sędziowie	SSA Wiesława Gawrońska (spr.) SSA Bożena Summer-Brason
Protokolant	Krzysztof Wdowiak

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Wandy Barańskiej

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2003 r. sprawy

oskarżonej **B. Ś.** ur. (...) w C.

córki K. i D.

oskarżonej z art. 149 kk

na skutek apelacji obrońcy oskarżonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 05/09/2002 r. sygn. akt. II K 3/01

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. – Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem kosztów obrony z urzędu oskarżonej w postępowaniu odwoławczym,
3. obciąża oskarżoną kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze w tym opłatą w kwocie 150 (sto pięćdziesiąt) złotych.

II AKa 77/03

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Częstochowie, wyrokiem z dnia 5 września 2002r. uznał oskarżoną **B. Ś.** za winną tego, że w dniu 2 lipca 2000r. w K., gmina R. woj. (...) w okresie porodu, pod wpływem silnego przeżycia związanego z jego przebiegiem,

w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia swojego nowonarodzonego syna nie zapewniła stymulacji oddechowej noworodka, oczyszczenia jamy z resztek wód płodowych, nie zacisnęła pępowiny, nie zabezpieczyła syna przed utratą ciepła, nie wezwała fachowej pomocy medycznej i porzuciła go, przy czym skutek uduszenia gwałtownego

w następstwie częściowej niedrożności dolnych dróg oddechowych i wychłodzenia organizmu spowodowała jego śmierć, czym wyczerpała dyspozycję przestępstwa z art. 149 kk

i za to, na mocy tegoż przepisu skazał ją na karę 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby 4 lat z oddaniem jej w tym czasie pod dozór kuratora.

Od tego wyroku wniósł apelację **obrońca** oskarżonej B. Ś. zarzucając:

1. obrazę art. 149 kk w zw. z art. 2 kk poprzez uznanie oskarżonej winną przestępstwa skutkowego z art. 149 kk przy jednoczesnym braku stwierdzenia, że na oskarżonej ciążył szczególny prawny obowiązek zapobieżenia śmierci dziecka, co w myśl art. 2 kk warunkuje odpowiedzialność karną za tego rodzaju przestępstwa popełnione przez zaniechanie;
2. obrazę przepisów postępowania, a to art. 5 i 410 kpk mającą wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na pobieżnej analizie zgromadzonego materiału dowodowego i rozstrzygnięciu nie dających się usunąć wątpliwości w zakresie zamiaru oskarżonej, co do popełnienia przestępstwa z art. 149 kk na jej niekorzyść;
3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że oskarżona działała z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia swego dziecka, tj. chciała jego śmierci, gdy tymczasem stwierdzenie tegoż zamiaru nie jest możliwe w okolicznościach tej sprawy, a w szczególności nie wynika on, wbrew twierdzeniom Sądu Okręgowego, z zaniedbania podstawowych czynności opiekuńczych i porzucenia noworodka.

W oparciu o powyższe zarzuty apelacja wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uznanie oskarżonej winną czynu z art. 162 § 1 kk oraz stosowne obniżenie orzeczonej wobec niej kary, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna. Na wstępie stwierdzić należy, że błędna jest już sama konstrukcja zarzutów podniesionych w apelacji. Nie można bowiem łączyć zarzutu obrazy prawa materialnego /sprowadza się on jedynie do wskazania wadliwego zastosowania lub nie zastosowania przepisu prawa/ z zarzutem błędnych ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku. Tak więc jeśli skarżący dopatruje się w działaniu oskarżonej innego od przypisanego jej przestępstwa, to podstawą takiej apelacji może być tylko zarzut błędu

w ustaleniach faktycznych, a nie obrazy prawa materialnego /Kodeks Postępowania Karnego, Komentarz J. Bratoszewski i inni – Dom Wydawniczy ABC, 1998r., str. 457, teza 5/.

W niniejszej sprawie, wbrew twierdzeniom apelacji stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy przeprowadzając postępowanie dowodowe i dokonując oceny dowodów dotyczących oskarżonej nie uchybił przepisom procesowym, a w szczególności zasadom wyrażonym

w art. 5 § 2 i art. 7 kpk. W konsekwencji tego prawidłowe są również poczynione przez ten sąd ustalenia faktyczne będące podstawą uznania, że oskarżona działała z bezpośrednim zamiarem zabójstwa swojego dziecka, który ukształtował się w niej w okresie porodu

i pod wpływem silnego przeżycia związanego z jego porodem.

Bezspornym w sprawie jest, że oskarżona zaniechała wobec noworodka podstawowych czynności opiekuńczych, nie zapewniła mu stymulacji oddechowej, nie zacisnęła pępowiny, nie oczyściła jamy ustnej z resztek wód płodowych. Pozostawiła je nagie i mokre na ziemi, w miejscu, w którym odbyła poród. Wprawdzie później przykryła dziecko swoją koszulą, ale miało to na celu jego ukrycie, a nie przyjście mu z pomocą. Dodać tu należy, że oskarżona w ogóle

nie zawiadomiła swojego konkubenta ani małżonków R. o odbytych porodach i nie prosiła ich o wezwanie pomocy lekarskiej. Takie zachowanie oskarżonej słusznie Sąd Okręgowy uznał za wyczerpującą dyspozycję przestępstwa z art. 149 kk. Jest to przestępstwo indywidualne, obciążające odpowiedzialnością karną matkę, która zabija w warunkach określonych treścią art. 149 kk narodzone przez siebie dziecko.

Apelacja wnosząc o zakwalifikowanie czynu oskarżonej z art. 162 § 1 kk zdaje się nie dostrzegać, że jest to przestępstwo powszechne, które nie ma zastosowania do indywidualnego uregulowania zawartego w treści art. 149 kk. Przesądza to o bezzasadności podniesionego w apelacji zarzutu obrazy prawa materialnego.

Sąd Apelacyjny nie znalazł również podstaw do złagodzenia kary wymierzonej oskarżonej. Zgodzić się bowiem należy z poglądem Sądu Okręgowego, że oskarżona w chwili popełnienia przypisanego czynu miała 30 lat i dysponowała znaczącym doświadczeniem życiowym. Przez 7 lat pozostawała w związku małżeńskim, a po jego rozpadzie od połowy 1999r. pozostawała w bliskim związku z P. K.. Co prawda jej matka nie akceptowała tego związku, ale P. K. zaakceptował jej ciążę, zaproponował jej zawarcie związku małżeńskiego i pomoc w wychowaniu dziecka. W tych warunkach nie można uznać, że zachodziły jakieś szczególne okoliczności natury społeczno-materialnej, które mogłyby dodatkowo przemawiać łagodząco wobec oskarżonej.

Aktualnie oskarżona ma 33 lata, nie pracuje, pozostaje na utrzymaniu matki i pozostaje w konkubinacie z innym mężczyzną. Wymierzona oskarżonej kara nie wykracza więc poza stopień jej winy i jest współmierna do wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu, którego się dopuściła.

Z tych więc względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej swojego wyroku.